

INSTITUT INTERUNIVERSITARI DE FILOLOGIA VALENCIANA

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

**Màster en Assessorament Lingüístic i Cultura Literària: aplicacions al
context valencià**

Guia docent de l'assignatura: Literatura i cultura medieval I

Professors: Rafael Alemany Ferrer i Llúcia Martín Pascual

1. Dades inicials d'identificació

Nom de l'assignatura:	Literatura i cultura medieval I
Caràcter:	Obligatòria
Màster:	Màster en Assessorament Lingüístic i Cultura Literària: aplicacions al context valencià
Bloc troncal (primer any) o mòdul d'especialització (segon any):	Bloc troncal
Institució:	Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Professors responsable i institució:	Rafael Alemany Ferrer. Facultat de Filosofia i Lletres (Filologia). Universitat d'Alacant. Carretera de Sant Vicent del Raspeig. 03080 Alacant. Rafael.alemany@ua.es telèfon 96 590 39 08 Llúcia Martín Pascual Facultat de Filosofia i Lletres (Filologia). Universitat d'Alacant. Carretera de Sant Vicent del Raspeig. 03080 Alacant. Llucia.martin@ua.es telèfon 96 590 39 08

2. Introducció a l'assignatura

Nom de l'assignatura:	Literatura i cultura medieval I
Caràcter:	Obligatòria
Bloc:	Bloc troncal
Professors responsable:	Rafael Alemany Ferrer i Llúcia Martín Pascual

L'assignatura "Literatura i cultura medieval I" és una matèria del bloc troncal *Literatura i cultura medieval i moderna del Màster Oficial en Assessorament Lingüístic i Cultura Literària: aplicacions al context valencià*. Com a tal, han de cursar-la obligatòriament, en el primer any, tots els alumnes que es matriculen en aquest Màster, amb independència del mòdul d'especialització que trien en el segon any. Amb aquesta assignatura es pretén que l'alumne

- i) aprofundisca en els coneixements sobre la història literària dels segles XIII i XIV i sobre el teatre medieval, a partir, fonamentalment, de l'anàlisi literària de textos i de l'assimilació crítica d'algunes de les aportacions bibliogràfiques més solvents,
- ii) assolisca un grau de competència adequat en els continguts i les destreses propis de l'assignatura, que li proporcione una bona base per a l'exercici de la funció docent i investigadora, i
- iii) conega les eines bàsiques per a l'actualització permanent de la matèria estudiada.

L'assignatura té un caràcter teoricopràctic i s'inscriu en el conjunt de matèries troncales dedicades a la història de la literatura i de la llengua, l'objectiu global de les quals és que l'alumne aprofundisca en l'anàlisi del context històric, cultural i de producció literària dels diferents períodes.

De manera particular, l'assignatura "Literatura i cultura medieval I" se centra en l'anàlisi del context històric, cultural i de producció literària dels segles XIII i XIV, així

com del teatre medieval, amb atenció especial a la poesia dels trobadors, Ramon Llull, les cròniques, la primitiva narrativa de ficció, la prosa classicitzant i el teatre medieval.

3. Volum de treball

Assignatura: 3 crèdits. Hores presencials: 26	
Assistència a classes teòriques	18
Assistència a classes pràctiques	8
Preparació classes teòriques	12
Preparació d'exàmens i treball de bloc	21
Preparació treballs classes teòriques	
Preparació treballs classes pràctiques	8
Realització de ressenyes /realització d'exàmens	4
Assistència a tutories	4
Assistència a seminaris i activitats	-
TOTAL VOLUM DE TREBALL	75

4. Objectius generals

Assignatura: Literatura i cultura medieval I
Els objectius d'aquesta assignatura són: <ul style="list-style-type: none">- Aprofundiment actualitzat en el coneixement de la literatura dels segles XIII i XIV i del teatre medieval.- Assimilació crítica de les aportacions bibliogràfiques més rellevants relacionades amb els continguts de l'assignatura.- Ensinistrament en la pràctica de l'elaboració de versions en català modern de microtextos corresponents a obres de l'àmbit que abasta l'assignatura.- Perfeccionament de la pràctica de l'anàlisi literària de textos corresponents a l'àmbit que abasta l'assignatura.- Adquisició d'eines que faciliten l'actualització permanent de coneixements i destreses propis de l'assignatura així com la transmissió adequada d'aquests.

5. Continguts

Assignatura: Literatura i cultura medieval I
Els continguts d'aquesta assignatura són: <ul style="list-style-type: none">- La poesia trobadoresca.- Els orígens de la prosa.- La prosa historiogràfica.- La narrativa de ficció.- Prosa didacticodoctrinal i primera prosa d'art.- El teatre medieval.

6. Destreses

Assignatura: Literatura i cultura medieval I
<ul style="list-style-type: none">- Realització d'exercicis de traducció al català modern i d'anàlisi de microtextos pertanyents a algunes de les obres més representatives de la matèria del curs.- Realització tutoritzada d'un treball escrit individual sobre algun aspecte de la matèria

del curs, sempre que l'alumne trie el treball de bloc dins d'aquesta assignatura.

- Realització de ressenyes crítiques de les aportacions bibliogràfiques més significatives relacionades amb la matèria del curs.

7. Actituds i habilitats socials

Assignatura: Literatura i cultura medieval I
<ul style="list-style-type: none"> - Interés per la divulgació del patrimoni literari i cultural. - Habilitats per a la recerca científica sobre el patrimoni literari i cultural i per a la promoció d'aquest. - Interés per les relacions interdisciplinars i interculturals del fenomen literari. - Participació activa i crítica en debats i posades en comú sobre aspectes relacionats amb la cultura literària. - Habilitats per a la transmissió pedagògica de coneixements de cultura literària a sectors socials no necessàriament especialitzats. - Habilitats per a la tria adequada d'edicions d'obres medievals, de bibliografia o d'altre material de suport en el desenvolupament de la funció docent o en la divulgació general.

8. Temari

Assignatura: Literatura i cultura medieval I		
	Tema	Hores presencials (total 26 hs.)
0	-Introducció al curs	1 h
1.	- <i>La poesia trobadoresca i posttrobadoresca</i> . El marc històric, social i cultural de la poesia dels trobadors. Gèneres, temes i formes de la poesia dels trobadors i influència d'aquests en la poesia catalana medieval. La poesia entre els trobadors i Ausiàs March.	Teoria: 3H 20' Pràctica: 2 H
2.	- <i>Ramon Llull i els orígens de la prosa</i> . El projecte intel·lectual i religiós de Ramon Llull. El concepte lul·lià de literatura i les seues manifestacions pràctiques.	Teoria: 2H 20' Pràctica: 2 H
3.	- <i>La prosa historiogràfica</i> . Les grans cròniques de l'expansió de la Corona d'Aragó. Relacions entre historiografia antiga i literatura estricta.	Teoria: 2H 20' Pràctica: 2 H
4.	- <i>La narrativa de ficció</i> . Els gèneres narratius en l'antiga tradició romànica. L'adaptació dels models narratius romànics en la literatura catalana anterior al segle XV.	Teoria: 2H 20'
5.	- <i>De la prosa didacticodoctrinal a la primera prosa d'art</i> . La prosa d'encuny escolàstic: Francesc Eiximenis, sant Vicent Ferrer. La prosa classicitzant: Bernat Metge, Antoni Canals.	Teoria: 4H 20' Pràctica: 2 H
6.	- <i>El teatre medieval</i> . Literatura i espectacle paralitúrgic. La <i>Festa</i> o <i>Misteri d'Elx</i> .	Teoria: 2H 20'

9. Bibliografia i altres recursos

Lectures obligatòries del curs

- Badia, Lola, i Alfred Badia (eds.) (1983), *Poesia trobadoresca*, Barcelona, Edicions 62 / La Caixa ("Les Millors Obres de la Literatura Universal").
- Llull, Ramon (1982), *Llibre d'Evast e Blanquerna*, ed. de Maria Josepa Gallofré, pròleg de Lola Badia, Barcelona, Edicions 62 / La Caixa ("Les Millors Obres de la Literatura Catalana").
- Muntaner, Ramon (1979 i reeds. posteriors), *Crònica*, 2 vols., ed. de Marina Gustà, pròleg de Joan Fuster, Barcelona, Edicions 62 / La Caixa ("Les Millors Obres de la Literatura Catalana").
- Metge, Bernat (2006), *Lo somni*, ed. crítica de Stefano Maria Cingolani, Barcelona, Barcino ("Els Nostres Clàssics", B, 27).

Manuais i instruments de caràcter general

- Alemany, Rafael (1997²), *Guia bibliogràfica de la literatura catalana medieval*, Alacant, Secretariat de Publicacions de la Universitat d'Alacant.
- Bargalló Valls, J., *Manual de mètrica i versificació catalanes*, Barcelona, Empúries, 1991.
- Bech, S., i J. Borrell, *Com es comenta un text literari*, Barcelona, Barcanova, 1988.
- Bou, Enric (director), *Nou diccionari 62 de la literatura catalana*, Barcelona, Edicions 62, 2000.
- Oriol Dauder, J., i J. Oriol Giralt, *Diccionari de figures retòriques*, Barcelona, Llibres de l'Índex, 1995.
- Riquer, Martí de, *Història de la literatura catalana*. Part antiga, 3 vols., Barcelona, Ariel, 1964. Reed. en 4 vols., Barcelona, Planeta, 1984.
- Soler, Albert, *Literatura catalana medieval. Un recorregut multimèdia pels grans autors i els seus textos*, Barcelona, UOC-Pòrtic, 2003. Plana web associada

Recursos en xarxa

Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives

<http://lluivives.com>

(veure els portals temàtics sobre Jaume I i el Llibre dels Fets, Historiografia medieval

http://www.lluivives.com/portals/jaume_i/, <http://www.lluivives.com/portals/historiografia/> i la

Biblioteca d'autor Ramon Llull http://www.lluivives.com/bib_autor/ramonllull/

Biblioteca Valenciana Digital

<http://bv2.gva.es/>

Repertorio informatizzato dell'antica letteratura catalana

<http://www.riale.unina.it/>

Repertorio informatizzato dell'antica letteratura trobadorica e occitana

<http://www.rialto.unina.it>

Biblioteca de Catalunya
<http://www.cervantesvirtual.com/portal/BC/>

Base de dades de Ramon Llull
<http://orbita.bib.ub.es/llull/index.asp>

Narpan. Universitat de Girona
<http://www.udg.edu/ilcc/narpan.htm>

Lletra. Universitat Oberta de Catalunya
<http://www.uoc.edu/lletra/index.html>

Tema 1

- Badia, Lola (1983), *Poesia catalana del segle XIV: edició i estudi del 'Cançoneret de Ripoll'*, Barcelona, Quaderns Crema.
- Bogin, Marta, i Alfred Badia (eds.) (1983), *Les trobairitz. Poetes occitanes del segle XII*, Barcelona, La Sal, edicions de les dones.
- Cabré, Lluís (ed.) (1993), Pere March, *Obra completa*, Barcelona, Barcino.
- Cabré, Míriam (1999), *Cerverí de Girona and His Poetic Traditions*, Londres, Tamesis.
- Coromines, Joan (ed.) (1985), Cerverí de Girona/Cerverí de Girona, *Narrativa*, Barcelona, Curial.
- (ed.) (1988), Cerverí de Girona, *Lírica*, 2 vols., Barcelona, Curial.
- (ed.) (1989), Cerverí de Girona, *Versos proverbials*, Barcelona, Curial.
- Cots, Montserrat (1985-86), «Las poesías del trovador Guillem de Cabestany», *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona*, XL pp. 227-330.
- Di Girolamo, Costanzo (1994), *Els trobadors*, València, Edicions Alfons el Magnànim [1a ed.: 1989].
- Fratta, Aniello (ed.) (2005), Jordi de Sant Jordi, *Poesies*, Barcelona, Barcino.
- Huchet, J. Ch. (1986), «Les trobairitz o la veu crítica», *Daina*, 1, ps. 35-69.
- Levy, E. (1966⁴), *Petit dictionnaire provençal-français*, Heidelberg, Carl Winter.
- Marshall, J. H. (ed.) (1971), *The 'Razos de trobar' of Raimon Vidal and Associated Texts*, Londres, Oxford University Press. [Conté: *Razos de trobar* de Raimon Vidal, *Doctrina d'Acorts* de Terramagnino da Pisa, *Regles de trobar* de Jofre de Foixà, *Doctrina de compondre dictats* i dos tractadets anònims del *Cançoneret de Ripoll*.]
- Pagès, Amédée (1990), *Ausiàs March i els seus predecessors*, València, Edicions Alfons el Magnànim [1a ed.: 1912].
- Paterson, Linda M. (1997), *El mundo de los trovadores. La sociedad occitana medieval (entre 1100 y 1300)*, Barcelona, Península.
- Pujol, Josep (1990-91), «Més sobre Cerverí de Girona i Guillem de Cervera», *Llengua & Literatura*, 4, pp. 433-438.
- Pujol, Josep (ed.) (1994), Jaume March, *Obra poètica*, Barcelona, Barcino.
- Riquer, Martí de (ed.) (1951), Andreu Febrer, *Poesies*, Barcelona, Barcino.
- (ed.) (1954), Gilabert de Próixita, *Poesies*, Barcelona, Barcino.

- (1975), *Los trovadores. Historia literaria y textos*, 3 vols., Barcelona, Planeta [2a ed.: Barcelona, Ariel, 1983].
- (ed.) (1996), *Guillem de Berguedà, Les poesies del trobador Guillem de Berguedà*, edició a cura de Martí de Riquer, Barcelona, Quaderns Crema, 1996 [1a ed.: 1971].
- (1989), «Guillem de Cervera no és Cerverí de Girona», *Revista de Catalunya*, 28, març, pp. 127-138.
- , i Lola Badia (eds.), *Les poesies de Jordi de Sant Jordi*, València, Tres i Quatre [reed.: 1998].
- Tavani, Giuseppe (1980), «Literatura i societat a Barcelona entre la fi del segle XIV i el començament del XV», en *Actes del Cinquè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes*, Barcelona, PAM, pp. 7-40.
- (1989), «Tolosa i Barcelona: dos consistoris per a una poesia», en *Actes del Vuitè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Tolosa de Llenguadoc, 12-17 setembre 1988)*, I, Barcelona, AILLC / PAM, pp. 297-324.
- (1995), «Dalle Razos di Raimon Vidal alle Regles di Jofre de Foixá: a proposito delle "grammatiche" provenzale del duecento», dins Juan Paredes (ed.), *Medievo y literatura. Actas del V Congreso de la Asociación Hispánica de Literatura Medieval (Granada, 1993)*, IV, Granada, Universidad de Granada, ps. 363-371.

Tema 2

- Alegret, Joan, «Comentari al Llibre I, 'De matrimoni', de *Llibre d'Evast i Blaquerna* de Ramon Llull», *Bolletí de la Societat Arqueològica Luliana*, 839, pp. 37-46.
- Alemaný, Rafael (1992), «Imbricacions entre la intencionalitat i el discurs explícit del *Blanquerna* de Ramon Llull», dins *Atti del Convegno Internazionale 'Ramon Llull, il lullismo internazionale, l'Italia'* (=Annali Istituto Universitario Orientale-Sezione Romanza, XXXIV, 1), Napoli, Istituto Universitario Orientale, pp. 223-240.
- Arbona Pizà, Miguel (2007), «Los exemplis en el *Llibre d'Evast e Blanquerna*», *Estudios Lulianos*, 20, pp. 53-70.
- Badia, Lola (1992), *Teoria i pràctica de la literatura en Ramon Llull*, Barcelona, Quaderns Crema.
- Bonillo, Xavier (2008), *Literatura al "Llibre de Meravelles" de Ramon Llull*, Barcelona, UOC.
- Bonner, Antoni (ed.) (1989), *Obres selectes* de Ramon Llull, 2 vols., Palma de Mallorca, Moll [1a ed., en anglés, Princeton 1985].
- Bonner, Antoni, i Lola Badia (1988), *Ramon Llull. Vida, pensament i obra literària*, Barcelona, Empúries.
- Bonner, Antoni, i Maria Isabel Ripoll (2003), *Diccionari lul·lià de definicions / Dictionary of Lullian Definitions*, Barcelona, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona. [Text bilingüe català/anglès. Reuneix una mostra significativa de les nombroses definicions esparses al llarg de la vasta obra de Llull. Es pot apreciar així la precisió conceptual i de vegades literària amb què l'autor defineix una multitud de termes, no tan sols del seu propi sistema, l'Art, sinó també de la filosofia i de la teologia medievals.]
- Cabré, L., M. Ortin i J. Pujol (1988), «Conèixer e haver moralitats bones. L'ús de la literatura en l'*Arbre exemplifical* de Ramon Llull», *Estudios Lulianos*, 28, 2, pp. 139-167.

- Gayà, Jordi (1979a), «Els exemples lul·lians. Noves referències a la influència àrab», *Estudios Lulianos*, 23, pp. 206-211.
- Hillgarth, Jocelyn N. (1998), *Ramon Llull i el naixement del lul·lisme*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Martín Pascual, Llúcia (2002), «"On pus escura és la semblança, pus *altament* entén l'enteniment qui aquella semblança entén», *Randa*, 50 (=Homentage a Miquel Batllori, 3), pp. 25-39.
- Platzeck, Erhard-Wolfram (1980), «El final del *Blanquerna* de Ramon Llull», *Estudis Universitaris Catalans*, 24, pp. 447-465.
- Pring-Mill, Robert D. F. (1992), *Estudis sobre Ramon Llull*, ed. de Lola Badia i Albert Soler, Barcelona, Curial / Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Randa* (1986) = *Randa*, 19 (1986) (= Lògica, ciència, mística i literatura en l'obra de Ramon Llull).
- Ripoll Perelló, Maria Isabel (ed.) (2005), *Actes de les Jornades Internacionals Lul·lianes: «Ramon Llull al segle XXI» (Palma, 1, 2 i 3 d'abril de 2004)*, Barcelona, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona. [S'hi recullen aportacions de Lola Badia, Antoni Bonner, Harvey Hames, Elena Pistoiesi, Josep E. Rubio, Josep M. Ruiz Simon, Guillem Amengual, Xavier Bonillo, Antoni Bordoy, Hans Daiber, Gabriel Ensenyat, Robert Hughes, Joan Santanach, José Sevilla Marcos, Antoni i José Sevilla Ribas, Jordi Sidera i Sebastià Trias Mercant.]
- Romeu i Figueras, Josep (1994), «Oposició dramàtica a 'Del contrast de Natana e Nastàsia' (Ramon Llull, *Blaquerna*, capítol 19)», dins *Lectura de textos medievals i renaixentistes*, València / Barcelona, Institut de Filologia Valenciana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 19-45. [Reed. en *Textos literaris catalans. Lectures e interpretacions*, 1, ed. de Narcís Garolera, Barcelona, Columna, 1994, pp. 11-28. [Sobre el capítol 19 del *Blanquerna*.]
- Rubio, Josep E. (1997), *Les bases del pensament de Ramon Llull*, València / Barcelona, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Sansone, Giuseppe (1963), «Ramon Llull narratore», dins *Studi de filologia catalana*, Bari, pp. 184-204.
- Soler, Albert (ed.) (1995), Ramon Llull, *Llibre d'amic e amat*, Barcelona, Barcino.
- Ysern i Lagarda, Josep Antoni (1999), «Exempla i estructures exemplars en el primer llibre del *Fèlix*», *Studia Lulliana*, 39, 95, pp. 25-54.

Tema 3

- Badia, Lola (1987), «Verdad y literatura en las crónicas medievales catalanas», *Dispositio* (Michigan), X, 27, pp. 29-44 [versió catalana actualitzada dins Lola Badia, *Tradició i modernitat als segles XIV i XV. Estudis de cultura literària i lectures d'Ausiàs March*, València / Barcelona, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1993, pp. 19-38].
- Cingolani, Stefano M. (2000), «Memòria i estratègies discursives al *Llibre dels Fets*», *Revista de Catalunya*, 154, pp. 111-141.
- (2004), «Historiografia al temps de Pere II i Alfons II (1276-1291)», *Llengua & Literatura*, pp. 7-30.

- (2006a), *La memòria dels reis. Les quatre grans cròniques i la historiografia catalana des del segle X al XIV*, Barcelona, Editorial Base.
 - (2006b), *Historiografia, propaganda, comunicació: Bernat Desclot i les dues redaccions de la seva crònica*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans.
 - (2007), *Jaume I: història i mite d'un rei*, Barcelona, Edicions 62.
 - (2008), «El *Llibre dels fets* del rei Jaume I i el *Llibre del rei en Pere* de Bernat Desclot», dins Germà Colón i Tomàs Martínez Romero (eds.), *El rei Jaume I. Fets, actes i paraules*, Castelló / Barcelona, Fundació Germà Colón Domènech / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 287-312.
- Elliott, Allison (1984), «L'historiador com a artista, manipulació de la història a la *Crònica* de Desclot», *Quaderns Crema*, 9, pp. 27-52.
- Fuster, Joan (1977), «Lectura de Muntaner», dins *Obres completes*, V (= *Literatura i llegenda*), Barcelona, Edicions 62, pp. 11-43.
- Gomis i Alepuz, Miquel Àngel (1991), «El providencialisme en la *Crònica* de Ramon Muntaner», dins *Miscel·lània Joan Fuster. Estudis de llengua i literatura*, III, ed. d'Antoni Ferrando i Albert G. Hauf, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp.67-84.
- Hauf, Albert G. (2004), «Les cròniques catalanes medievals. Notes a l'entorn de la seva intencionalitat», dins Albert Balcells (ed.), *Història de la historiografia catalana*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, pp. 39-75 [1a ed.: 1986].
- Hillgarth, J. N. (1993), «La personalitat política i cultural de Pere III a través de la seva crònica», *Llengua & Literatura*, 5, pp.7-102.
- Pujol, Josep M. (2008), «El programa narratiu del *Llibre del rei en Jaume*», dins Germà Colón i Tomàs Martínez Romero (eds.), *El rei Jaume I. Fets, actes i paraules*, Castelló / Barcelona, Fundació Germà Colón Domènech / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 257-286.
- Sobré, Josep Miquel (1978), *L'èpica de la realitat. L'escriptura de Ramon Muntaner i Bernat Desclot*, Barcelona, Dept. de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona / Curial.
- Soldevila, Ferran, Jordi Bruguera i M. Teresa Ferrer Mallol (eds.) (2007), *Les quatre grans Cròniques*, I: *Llibre dels feits del rei En Jaume*, Barcelona, Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans.
- (eds.) (2008), *Les quatre grans Cròniques*, II: *Crònica de Bernat Desclot*, Barcelona, Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans.

Tema 4

- Blandín (1983) = *Blandín de Cornualla i altres narracions en vers dels segles XIV i XV*, ed. d'Arseni Pacheco, Barcelona, Edicions 62-La Caixa.
- Bohigas, Pere (1961), «La Matière de Bretagne en Catalogne», *Bulletin Bibliographique de la Société Internationale Arthurienne*, XIII, pp. 81-98. [Traduc. catalana: «La Matèria de Bretanya a Catalunya», dins P. Bohigas, *Aportació a l'estudi de la literatura catalana*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1984, pp. 277-294.]
- Cabré, Lluís (1992), «El jo literari i les noves rimades de Pere March», *Caplletra*, 13, pp. 71-82.

- (ed.) (1993), Pere March, *Obra completa*, Barcelona, Barcino.
- Espadaler, Anton (1986), «El meravellós com a luxe i pedagogia», dins *El món imaginari i el món meravellós a l'Edat Mitjana*, Barcelona, pp. 137-149. [Proposa una lectura de *La Faula* de Torroella en clau historicopolítica concreta.]
- Hauf i Valls, Albert (2000), «'Artús, aycell qui atendon li bretó?': *La Faula*, seducció o reivindicació politicomoral?», *Bolletí de la Societat Arqueològica Lul·liana*, 56, pp. 7-24.
- Marfany, Joan Lluís (1991), «El cavaller, la dama i el frare», dins *Studia in honorem prof. Martí de Riquer*, IV, Barcelona, Quaderns Crema, pp. 11-24.
- Ménard, P. (1983), *Les Fabliaux: contes à rire du Moyen Âge*, París, Presses Universitaires de France.
- Narrativa* (1995) = *La narrativa in Provenza e Catalogna nel XIII e XIV secolo*, Pisa, Edizioni ETS [veure, especialment, els treballs de S. M. Cingolani, Ll. Cabré, I. Grifoll i J. Pujol].
- Narrativa breu* (1990) = *Narrativa breu catalana (segles XIV-XV)*, ed. de Juan Miguel Ribera Llopis, València, Tres i Quatre.
- Novel·letes* (1982) = *Novel·letes amoroses i morals*, ed. d'A. Pacheco i A. Bover, Barcelona, Edicions 62-La Caixa.
- Ottiano, A. (1993), «Els *fabliaux* catalans: anàlisi d'una definició», dins Antoni Ferrando i Albert Hauf (eds.), *Miscel·lània Joan Fuster*, VII, Barcelona, Universitat de València, Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 5-43. [Estudis de versificació, estructura i motius literaris de la *Disputació d'en Buc e son cavall*, *Planys del cavaller Mataró*, *El sagristà i la burgesa*, *Llibre de fra Bernat* i el *Testament de Bernat Serradell*, en relació amb el corpus francès de *fabliaux* pròpiament dits dels segles XII al XIV.]
- Pacheco, Arseni (1977), «El *Blandín de Cornualla*», dins *Catalan Studies / Estudis sobre el català. Volume in Memory of Josephine de Boer/Volum en memòria de Josephine de Boer*, Barcelona, Dopesa pp. 149-160.
- (1982), «Notes per a l'estudi de la narrativa catalana en vers dels segles XIV i XV», dins *Actes del Segon Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 151-162.
- Pujol, Josep (ed.) (1994), Jaume March, *Obra poètica*, Barcelona, Barcino.
- Ribera Llopis, Juan Miguel (1988), «*Blandín de Cornualla* (f. s. XIII-s. XIV) y la modificación del código caballeresco», dins *Actas del XVIII Congreso Internacional de Filología Románica (1986)*, VI, Tübingen, Max Niemeyer Verlag, pp. 355-361.
- Riquer, Isabel de (1991), «El viaje al otro mundo de un mallorquín», *Revista de Lengua y Literatura Catalana, Gallega y Vasca*, I, pp. 25-36.
- (1992), «Les poèmes narratius catalans en noves rimades des XIV et XV siècles», *Revue des Langues Romanes*, XCVI, 2, pp. 327-350.
- [*Testament*] (1971) = *Testament de Bernat Serradell, de Vic*, ed. d'Arseni Pacheco, Barcelona, Barcino.
- Toldrà, Maria (1992-93), «Notes sobre la suposada lectura "sebastianista" de *La faula*», *Llengua & Literatura*, 5, pp. 471-476. [Discuteix Espadaler 1986, d'aquest mateix apartat.]
- Torroella, Guillem de (1984), *La Faula*, ed. de Pere Bohigas i Jaume Vidal Alcover, Tarragona, Tàrraco.
- (2004), *La favola*, ed. i traduc. italiana d'Anna Maria Compagna, Roma, Carocci editore.

Tema 5

- Alemany, Rafael (1997), «El context literari i intel·lectual de la Corona d'Aragó en l'època de sant Vicent Ferrer», dins *Paradigmes de la història, I: Actes del Congrés *Sant Vicent Ferrer i el seu temps (València, 1996)*, València, Saó, pp. 47-70. [Aproximació contrastiva a les actituds estètiques i intel·lectuals de sant Vicent Ferrer, Eiximenis, Canals, Turmeda i Metge.]
- Badia, Lola (1980), «L'humanisme català: formació i crisi d'un concepte historiogràfic», dins *Actes del Cinquè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (1-6 d'octubre de 1979)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 41-70.
- (1988), *De Bernat Metge a Joan Roís de Corella. Estudis sobre la cultura literària de la tardor medieval catalana*, Barcelona, Quaderns Crema.
- (1989), «De *La Faula* al *Tirant*, passant, sobretot, pel *Llibre de Fortuna e Prudència*», dins del seu *Tradició i modernitat als segles XIV i XV. Estudis de cultura literària de la tardor medieval catalana i lectures d'Ausiàs March*, València / Barcelona, Institut de Filologia Valenciana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 93-128 [1ª ed.:1989].
- , i Albert Soler (eds.) (1994), *Intel·lectuals i escriptors a la Baixa Edat Mitjana*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat / Curial.
- , Miriam Cabré i Sadurní Martí (eds.) (2002), *Literatura i cultura a la Corona d'Aragó (s. XIII-XIV)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat / Curial.
- Cabré, Lluís (1994), «Comentaris sobre Bernat Metge i la seva primera consolació: el *Llibre de Fortuna e Prudència*», dins Lola Badia i Albert Soler (eds.), *Intel·lectuals i escriptors a la baixa edat mitjana*, Barcelona, Curial / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 95-108.
- Casanova, Emili, i Jaume Buigues (eds.) (2008), *El món de sant Vicent Ferrer*, València, Editorial Denes.
- Cingolani, Stefano M. (2002), *El somni d'una cultura: Lo Somni de Bernat Metge*, Barcelona, Quaderns Crema.
- Ferrer, Vicent (1993a), *Sermons*, ed. de Tomàs Martínez Romero, València, Tres i Quatre.]
- *Sermons*, ed. de Xavier Renedo i Lluís Cabré, Barcelona, Teide.
- Fuster, Joan (1954), «Notes per a un estudi de l'oratória vicentina», *Revista Valenciana de Filologia*, IV, ps. 87-185 [reed. dins Joan Fuster, *Obres completes*, I, Barcelona, 1969, 1975², pp. 23-151].
- Hauf, Albert G. (ed.) (1983), Francesc Eiximenis, *Lo Crestià: selecció*, Barcelona, Edicions 62-La Caixa.
- (1990), *D'Eiximenis a sor Isabel de Villena. Aportació a l'estudi de la nostra cultura medieval*, Barcelona, Institut de Filologia Valenciana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 323-397.
- (2000), «Turmeda vis à vis Bernat Metge. El *Sermó* de Bernat Metge, possible paròdia del *Llibre de bons amonestaments* turmedià?», dins *L'home que riu: entorn a la paròdia medieval*, Manacor, Ajuntament de Manacor, pp. 36-62.
- Martínez, Tomàs (2002), *Aproximació als sermons de Sant Vicent Ferrer*, València, Denes.
- Metge, Bernat (1999), *Lo somni*, edició i comentaris de Lola Badia, Barcelona, Quaderns Crema.

- Paradigmes* (1997) = *Paradigmes de la història, I: Actes del Congrés sant Vicent Ferrer i el seu temps (València 13-16 de maig de 1996)*, València, Saó [vegeu, especialment, els treballs de R. Alemany i T. Martínez Romero].
- Perujo, Joan M. (1977), «Vers una classificació de les semblances de sant Vicent Ferrer», dins *Actas del VI Congreso Internacional de la Asociación Hispánica de Literatura Medieval*, Alcalá de Henares, Universidad de Alcalá, pp. 1179-1205.
- Renedo, Xavier (1994), «L'heretge Epicuri a *Lo somni* de Bernat Metge», dins Lola Badia i Albert Soler (eds.), *Intel·lectuals i escriptors a la baixa edat mitjana*, Barcelona, Curial / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 109-128.
- Rico, Francisco (1977), *Predicación y literatura en la España medieval*, Cádiz, UNED
- (1983), «Petrarca y el humanismo catalán», dins *Actes del Sisè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Roma 1982)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 257-292.
- Viera, David J. (1983-84), «L'humor en les obres de Francesc Eiximenis», *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barce*, XXXIX, pp. 157-175.
- , i Jordi Piqué, (1987), *La dona en Francesc Eiximenis*, Barcelona, Curial.

Tema 6

- Castaño, Joan (1994), *Repertori bibliogràfic de la Festa d'Elx*, pròleg de Josep Romeu i Figueras, València, Edicions Alfons el Magnànim.
- (1999), «La tradició de la "vinguda" de la Mare de Déu, origen llegendari de la *Festa o Misteri d'Elx*», dins *Estudis de Llengua i Literatura Catalanes*, XXXVIII (=Homenatge a Arthur Terry, 2), Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 5-25.
- (2002), *Aproximacions a la Festa d'Elx*, Alacant, Institut Alacantí de Cultura Juan Gil Albert.
- Massip, Francesc (1985a), *Teatre religiós medieval als Països Catalans*, Barcelona, Publicacions de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona / Edicions 62.
- (1985b), «Els elements de l'escenari horitzontal (cadafal i andador) del *Misteri d'Elx*», *La Rella*, 5, octubre, pp. 23-30.
- (1986), «La maquinària aèria del Misteri d'Elx en el context escenotècnic medieval», dins Lola Badia i Josep Massot i Muntaner, *Estudis de literatura catalana en honor de Josep Romeu i Figueras*, II, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pp. 73-97.
- (1987), «Tècniques d'escenificació als Països Catalans», *Revista de Catalunya*, 12, pp. 118-134.
- (1991), *La Festa d'Elx i els misteris medievals europeus*, Alacant, Institut Juan Gil Albert / Ajuntament d'Elx.
- (1994), «Teatro medieval catalán. Estado de la cuestión», dins M. I. Toro Pascua (ed.), *Actas del III Congreso de la Asociación Hispánica de Literatura Medieval (Salamanca, 1989)*, II, Salamanca, Depto. de Literatura Española e Hispanoamericana, pp. 613-622.
- (2007), *Història del teatre català*, I, Barcelona, Arola Editors.
- Quirante Santacruz, Luis (1983), «Notas sobre la escenografía del *Misteri d'Elx*: la Coronación», dins *Actas del IV Coloquio de la Sociedad Internacional de Estudio del Teatro Medieval*, Viterbo, Union Printing Editrice, pp. 479-493 [reed., en català, a *La Rella*, 5, octubre 1985, pp. 11-21].

- (1987), *Teatro asuncionista valenciano de los siglos XV y XVI*, València, Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana.
- Romeu i Figueras, Josep (1995), *Teatre antic català*, 3 vols., Barcelona, Curial.
- Sanchis Guarner, Manuel (1986), *Teatre assumpcionista valencià*, introducció i notes de L. Quirante, València, Tres i Quatre.
- Teatre* (1983) = *Teatre medieval i del Renaixement*, ed. de J. Massot i Muntaner, Barcelona, Edicions 62-La Caixa.
- Teatro* (1997) = *Teatro medieval, 1. El drama litúrgico*, edició de Eva Castro, Barcelona, Crítica.

10. Coneixements previs

Assignatura: Literatura i cultura medieval I

- Coneixements suficients (nivell de llicenciatura en Filologia Catalana, preferiblement) de la història de la literatura catalana dels segles XIII i XIV i del teatre medieval català.
- Coneixement de les obres més rellevants de la matèria que abraça l'assignatura a través de la lectura directa, íntegra o selecta, d'aquestes.
- Coneixement de la metodologia i de les tècniques de l'anàlisi literària de textos.
- Coneixements suficients de la història medieval de la Corona d'Aragó i, bàsics, de l'europea.

11. Metodologia

Assignatura: Literatura i cultura medieval I

Classes presencials

-18 hores de classes teòriques, distribuïdes segons els temes, i que es destinaran a la presentació i debat dels continguts bàsics d'algunes aportacions crítiques rellevants sobre cadascuna de les sis unitats del temari, prèviament ressenyades pels alumnes.

-8 hores de classes pràctiques (2 per microtext) destinades a la presentació, debat i posada en comú de quatre versions actualitzades i anàlisis literàries de 4 microtextos pertanyents a les lectures de referència del curs, preparades per escrit prèviament pels alumnes.

La distribució prevista és la següent:

- Sessió 1: 21/10/2009: Introducció al curs. Teoria tema 1. Dr. Alemany
- Sessió 2: 28/10/2009: Pràctica tema 1. Teoria tema 2. Dra. Martín
- Sessió 3: 04/11/2009: Pràctica tema 2. Teoria tema 3. Dr. Alemany
- Sessió 4: 11/11/2009: Pràctica tema 3. Teoria tema 4. Dra. Martín
- Sessió 5: 18/11/2009: Teoria tema 5. Dr. Alemany
- Sessió 6: 25/11/2009: Pràctica tema 5. Teoria tema 6. Dra. Martín

Activitat no presencial i estudi

-12 hores, sense presència en l'aula, destinades a la preparació de les classes teòriques (ressenyes crítiques d'algunes de les aportacions bibliogràfiques més destacades de cada tema).

-21 hores destinades a la preparació de l'examen i del treball del bloc del Màster al qual pertany l'assignatura. Els alumnes que assistisquen presencialment a totes les classes, no hauran de fer l'examen i, per tant, podran dedicar la totalitat d'aquestes 21 hores a qualsevol altra activitat preparatòria del curs, com ara la preparació del treball del bloc, les anàlisis literàries dels microtextos o les ressenyes crítiques.

-8 hores sense presència en l'aula, destinades a la preparació escrita, per part dels alumnes, de les versions actualitzades i anàlisis literàries dels microtextos objecte de les classes pràctiques.

-4 hores destinades a la realització de l'examen per part dels alumnes que opten per un seguiment no presencial del curs. Els alumnes que assistisquen presencialment a totes les classes, no hauran de fer l'examen i, per tant, podran dedicar aquestes 4 hores a qualsevol altra activitat preparatòria del curs.

Tutoria desplaçada per als alumnes externs a la Universitat d'Alacant

-4 hores de tutoria desplaçada, destinades a proporcionar criteris de seguiment de l'assignatura, pautes metodològiques i bibliogràfiques per al treball del curs i resolució dels dubtes que plantegen els alumnes.

12. Avaluació de l'aprenentatge

Assignatura: Literatura i cultura medieval I

1. Fins a un 50% s'obtindrà mitjançant la realització d'un treball individual sobre un aspecte relacionat amb una de les assignatures del bloc *Literatura i cultura medieval i moderna* (coordinador: Dr. A. Hauf), que tutoritzarà i qualificarà el professor de l'assignatura del bloc a què corresponga el tema triat.

2. El 50% restant es podrà obtenir per dues vies alternatives:

- a) Alumnes que assistisquen a totes les classes teòriques i pràctiques presencials: quatre exercicis de traducció al català modern i d'anàlisi literària de sengles microtextos corresponents a les lectures obligatòries del curs, més sis ressenyes crítiques (una per tema) de sengles aportacions bibliogràfiques sobre la matèria del programa. No s'exigirà una redacció elaborada de les ressenyes, sinó que aquestes s'hauran d'exposar oralment en les classes teòriques corresponents amb el suport escrit que cada alumne estime convenient (esquemes, notes, sinopsis...)
- b) Alumnes que no assistisquen a totes les classes teòriques i pràctiques presencials: un examen sobre la matèria del curs, que consistirà en el desenvolupament d'una pregunta sobre la matèria del curs, a triar entre dues proposades, i un exercici de traducció al català modern i d'anàlisi literària d'un microtext corresponent a una de les lectures obligatòries del curs.